

Szovjet vendégek

Tegnap, csütörtökön Szedre látogatott I. L. Molcsanov, az SZKP elméleti folyóirata, a Kommuniszt nemzetközi politikai rovatának vezetője és V. N. Nyekraszov rovatvezető-helyettese. A megyei pártbizottság székházában Szabó Sándor, az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságának első titkára, és Székely Sándor, a városi pártbizottság első titkára fogadta a szovjet vendégeket. A baráti megbeszélésen Szabó Sándor tájékoztatta őket a megye gazdasági, társadalmi, kulturális és politikai életéről, a

pártszervezetek tevékenységéről, a nemrég lezajlott választások politikai tapasztalatairól. Délután a vendégek a József Attila Tudományegyetemet keresték fel, ahol meghallgatták Kocsondi András rektorhelyettes tájékoztatóját az egyetemen folyó társadalomtudományi kutatások helyzetéről, gyakorlati hasznosításuk tapasztalatairól. Ezután megtekintették a Móra Ferenc Múzeum munkásmozgalmi részlegét, majd ismerkedtek a várossal. A vendégek a késő délutáni órákban utaztak el.

A vállalati irányításról

A Szakszervezetek Csongrád Megyei Tanácsának elnöksége tegnap, csütörtökön ülést tartott, és több olyan témát tekintett át, amelyeket érint a nagyobb érdeklődésre is számot tart. Az egyik előterjesztés összegezte azokat a tapasztalatokat, amelyeket az új vállalati irányítási rendszer korszerűsítésének első lépéseként szereztek a mezőgazdasági és élelmiszeripari vállalatoknál. Megyénkben a MEM hatáskörébe tartozó területen 10 vállalatnál, illetve gazdaságban vállalati tanács alakult, egy cégnél küldöttgyűlés, illetve egy helyen közgyűlés gyakorolja az irányítást. Az első lépések minden tekintetben hasznosak voltak, tapasztalataikat föl lehet használni más iparágazatokban is.

Igen részletes fölmérést tekintettek át a tisztségviselők arról, hogy a szakszervezeti szakmaközi bizottságok miként végzik dolgukat, s milyen új módszereket hasznosítanak a területpolitikai munkájukban. A vásárhelyi, a szentesi, csongrádi, makói, Mindszenti, szegvári és kisteleki szakmaközi bizottságok tevékenységét általában jónak értékelték a testület tagjai. Az elnökség áttekintette és jóváhagyta a szakszervezeti tisztségviselők oktatásának elmúlt tanévi tapasztalatait, s főlvasolta a következő oktatási évad tennivalóit. Meghallgatták a vezető titkár tájékoztatóját a két ülés között végzett munkáról, véleményezték a magyar szakszervezetek alapszabályának tervezetét, és végül jóváhagyták az SZMT titkarságának második félévi munkatervét.

Animációs filmszemle

Csütörtökön megkezdődött Kecskeméten az animációs filmek első országos szemléje, amelyre az utóbbi három évben készült hazai alkotásokat lehetett benevezni. A nyolcvanöt versenyfilmet az Erdei Ferenc Művelődési Központban vetítik, a három napon át tartó szemle értékelésére, és a díjkiosztásra, vasárnap kerül sor. A rendezvény védnökei között van John Halas, a Nemzetközi Animációs Filmszövetség magyar származású tiszteletbeli elnöke, Kornidesz Mihály, a Magyar Televízió elnöke és Matolcsy György, a Pannónia Rajzfilmstúdió vezetője. A zsűri elnöke Nemeskürty István, a Magyar Filmintézet igazgatója. A fesztiválon az animációs alkotások igen széles skálája látható: a fél perces reklámtól a több mint egyórás játékfilmig, a közlekedési oktatófilmektől a Hány Jánosig, profi alkotástól az amatőr munkáig. A zsűri ennek megfelelően hat kategóriában ítéli oda a díjakat, s külön jutalmazza a „legeket”: legjobb animációs munkát, forgatókönyvet, grafikai tervet, televíziós filmet, első filmet. Külön díjat ad a gyermek és felnőtt közönség is. A versenyfilmek mellett a kecskeméti Otthon moziban három napon át vetítik az elmúlt harminc év legjobb hazai és külföldi animációs filmjeit, a szemle helyszínén pedig „Harmincéves a Pannónia Rajzfilmstúdió” című kiállítás mutatja be a nemzetközi tekintélyű alkotóműhely múltját és jelenét.

A biológiai kutatás és termelés

Koordinációs bizottság alakult

A XIII. pártkongresszus határozatának és a megyei pártbizottság állásfoglalásának megfelelően Csongrád megyében is előtérbe került az a tevékenység, amelynek célja erősíteni a biológiai kutatások és a termelés kapcsolatát. A megye szakemberei felmérték, hol és milyen — kutatást igénylő — problémák nehezítik hátráltatják a termelést. Az egyes témákat az erre a célra megalakított munkabizottságok vizsgálják. Ed-

dig végzett munkájukról, a jövőre vonatkozó programjokról tegnap számoltak be a Szedre Akadémiai Bizottság székházában, ahol egyúttal megalakult a biológiai kutatás- és termeléskoordinációs bizottság is. Elnöke Barabás Zoltán akadémikus, titkára Molnár József egyetemi docens, kandidátus lett. A megbeszélésen Koncz János, a megyei pártbizottság titkára szólt arról, hogy a koordinációs bizottság a megyei pártbizottság mel-

lett működik, feladatai közé tartozik a helyi kezdeményezések felkarolása, a hét munkabizottság tevékenységének összehangolása. A munkabizottságok a következő területeken dolgoznak: talajtan, növényi mikrobiológia, diagnosztika; növénytermesztés; állattenyésztés; állategészségügy; élelmiszer-ellenőrzés; élelmiszeripar; biotechnológia és biomassza-feldolgozás; környezetvédelem, vízgazdálkodás.

Iványi Grünwald Béla emlékezete

Monográfia — festményháttérrel

A század első felének egyik legnépszerűbb és legsikeresebb festőművésze Iványi Grünwald Béla így emlékezett a művészet felé terelő első impulzusokra: „Tizenkét-tizenhárom éves koromban kezdtem el rajzolni. Hogy tulajdonképpen festő lettem, ezt elsősorban egy öreg juhásznak köszönhetem. Nem messze tőlünk volt Zichy Mihálynak a birtoka, ez az öreg juhász tőle került hozzám. Ő mesélt nekem mindig Zichy Mihályról, hogyan fest, hogyan rajzolt, mikor néha-néha hazalátogat Oroszországból. Én is rajzolni kezdtem, lerajzoltam, ami körülöttem volt...”

A század első felének egyik legnépszerűbb és legsikeresebb festőművésze Iványi Grünwald Béla így emlékezett a művészet felé terelő első impulzusokra: „Tizenkét-tizenhárom éves koromban kezdtem el rajzolni. Hogy tulajdonképpen festő lettem, ezt elsősorban egy öreg juhásznak köszönhetem. Nem messze tőlünk volt Zichy Mihálynak a birtoka, ez az öreg juhász tőle került hozzám. Ő mesélt nekem mindig Zichy Mihályról, hogyan fest, hogyan rajzolt, mikor néha-néha hazalátogat Oroszországból. Én is rajzolni kezdtem, lerajzoltam, ami körülöttem volt...”

Az 1800-as évek végén a müncheni festőakadémiáról öt magyar művész látta meg az új batyut, és meg sem állt Nagyváradig. A műtermi környezettől, a tematikus és stiláris kötöttségektől megszabadulva Hollosy Simon, Thorma János, Réti István, Ferenczy Károly és Iványi Grünwald Béla olyan mozgalom alapját vetette meg, amely kibontakoztatva meghatározta, új irányba terelte és napjainkig érvényes jegyekkel látta el festészetünk fejlődését. Az öt alkotó közül Iványival bánt legmosolygósabban az utókor. Pedig életében talán éppen ő volt a legsikeresebb alkotó.

Pályája négy, egymástól meglehetősen különböző környezetben teljesedett ki. Az akadémizmus müncheni nyűgeitől megszabadulva Nagyváradra csodálatos természeti környezetében a plein air festészet kiváló művelője lett, aki érzékeny volt a színek egymáshoz való viszonyára, fények és árnyékok vibrálására, a táj villogzó szépségeire és a tájban dolgozó emberek mindennapi cselekvéseire. Itt készültek olyan kiváló képei, mint a Völgyben, Itás, Bércek között, Lugasban, Háromkirályok, Ruhaszártás, Tavasz kirándulás. A második befogadó és tápláló közeg Kecskemét. Tíz évig volt a művésztelep vezetője, a mezővárosi környezet és az ott nyüzsgő emberek festője, elesett, baloldali érzelmű pályatársak istápoló-

ja. E korszakában érintette meg festészetét a szecesszió szele. Növényi motívumok, erőteljes vonaljátékok és dekoratív jellemzők e korban készített vásznait (Kecskeméti táj, Kecskeméti kofák hóbuckák között, Kecskeméti kofák, Virágzó fák), és a korszak főművét, az Uzsonnát. A fehér terror számúzi a városból, Pestre költözik, és itáliai útjának élményei nyomán barokkos aktkompozíciókat fest. (József és Putifárné, Thészeusz elhagyja Ariadnét). Élete végén a bölcsőringató vidék, a somogyi dombvidék és a déli Balaton kéredzkedik ecsetjére. Lelle lesz nyári otthona, stílusa pedig realisztikussá vált. Rendkívüli érzékenységgel festi meg a Balaton ezer színű változásait, a különös atmoszférát, a fényben vibráló part, a párában feloldódó kontúrokat. (Ókrösszeke, Gémeskút, Disznócsorda, Tehenek poros úton, Balatoni táj, Ósi kód a Balatonon.)

Talán ebből is kiderül, hogy Iványi Grünwald nem cövekkelt le egyetlen stílusnál és témaviidágra is igen csak gazdag volt: festett tájképeket, történelmi tablókát, aktkompozíciókat, mitológiai jeleneteket, csendéleteket és sok-sok cigánytémát. E műfajban — mely végigkísérte pályáját — abban különbözött társaitól, hogy számára egyszerre volt etnográfiai és művészeti kérdés, talán ő volt az egyetlen, aki nemcsak megérezte, de ki is fejezte a cigányság lelkeségét.

Rengeteget dolgozott, népszerűségét elismerések, díjak, nemzetközi tárlatok aranyérmei fémjelezték. Igencsak keresett volt, talán ez is oka lehet, hogy ecsetje alól gyengébb művek is kikerültek; hogy alkotásai szétszóródtak itthon és a világban; hogy képeit hamisító műhelyekben „szorosították”.

Rengeteget dolgozott, népszerűségét elismerések, díjak, nemzetközi tárlatok aranyérmei fémjelezték. Igencsak keresett volt, talán ez is oka lehet, hogy ecsetje alól gyengébb művek is kikerültek; hogy alkotásai szétszóródtak itthon és a világban; hogy képeit hamisító műhelyekben „szorosították”.

Művészeti közeletünkben, közművelődésünkben és könyvkiadásunkban sok ilyen tartalmas kényűjásra, gyűjteményre együttműködésre, okos kapcsolatteremtésre lenne szükség. Különösen most, amikor egyre nyilvánvalóbbá válik, hogy általános értékválsággal küszködő korunkban az igazi művészet ázsiója biztos fogózkodást jelenthet. Az értékek hullámvasúján meg kell ragadnunk azokat a pontokat, amikor egy-egy érték nem csupán nosztalgia, viaszvakonny remény, hanem nyakoncsiphető és felmutatható példa, figyelmeztető tanulság is.

Tandi Lajos

Zenei naptár

A római Beethoven kvartett

Hétlőn este Az olasz kultúra napjainak rendezvénysorozatában a Quartetto Beethoven di Róma lépett fel a Tisza Szálló nagyterében. Tagjai: Feliz Ayo — hegedű, Alfonso Ghedin — mélyhegedű, Enzo Altobelli — gordonka és Carlo Bruno — zongora.

Műsoruk a klasszicizmustól a romantikán keresztül ívelt századunk zenéjéig. Beethoven Esz-dúr zongoránegyest igen kiegyensúlyozott, tradicionális, érett előadásban tolmácsolták. Különösen szépen szólt a II. té-

tel, plasztikus, arányos megformálásukban. Az 1913-ban született Bettinelli muzsikája nálunk kevésbé ismert. Divertimentóját kedvvel, és igen megnyerően szóllaltatták meg. A háromtételes mű egészét tekintve kissé eklektikusnak tűnt, de nem kellemetlen politonális zene, nem nélkülözi a dallamosságát sem. Olykor Bartókéhoz hasonló hangvétel is felsejlik, majd például a második tételben egészen érzelmes dallamot rajzol a szerző. A harmadik tétel játékos pizzicato fölött szárnya-

zó melódiáival nyit, majd befelé fordul, komorabb, téma után groteszk szökellésű, ördögi lüktetésű táncos fináléba torkollik. Nagyszerűen mutatták be ezt a kompozíciót is.

Az egyenrangúan jó muzsikuskok valamennyien fölényes urai hangszerüknek. Műsoruk fénypontja Brahms G-dúr zongoránegyestének (Op. 25.) előadása volt. Gazdag asszociációkat ébresztő, dinamikus, áradó érzelmektől hullámzó, csiszolt előadásuk például az első tételben a nyári mezők lenge illatát, színpompás tarkaságát, vidámságát vagy a változó természet arcát, a vihar utáni béke idillikus hangulatát idézte. A második tétel tolmácsolását gyönge, borongós, édesszomorúság, szeszélyesen csapongó fájdalom lengte át — míg a pregnáns, feszes ritmusú negyedik tételt fergeteges virtuózan, elsőről lendülettel, tüzes temperamentummal szólaltatta meg a négy kitűnő muzsikusk. Gazdag a gesztustáruk, minden a zene és hangsúly a helyén van. Tökéletes, autentikus Brahms interpretációt hallottunk tőlük, mely után természetesen nem maradhatott el a ráadás sem.

Berényi Bogáta

Elhunyt dr. Huhn András

Súlyos betegség érte a József Attila Tudományegyetemet és a hazai matematikai életet. 1985. június 6-án tragikus baleset következtében, életének 39. évében elhunyt dr. Huhn András egyetemi docens, kandidátus, az egyetem „sub auspiciis Rei Publicae Popularis” kitüntetéses doktora. Fájdalmasan korai halálával kiemelkedő tehetségű, fiatal tudóst veszítettünk el. Első tudományos eredményeit még egyetemi hallgatóként érte el. Az algebra egy új ága, a hálóelmélet területén végzett kutatásai szakmai körökben egy csapásra világszerte ismertté tették. Pályafutásának ívét jelzi, hogy 1973-ban Népköztársaságunk aranygyűrűjével avatták doktorrá, 1975-ben lett kandidátus, az 1978-79. tanévben pedig meghívott professzorként a kanadai Manitoba Egyetemen dolgozott, a Bolyai Társulat megbízásából két alkalommal szervezett egyetemünkön nemzetközi hálóéleti konferenciát Európa, Amerika és Japán vezető

szakembereinek részvételével. 1982-től szakterülete vezető nemzetközi folyóiratának szerkesztőbizottságában tevékenykedett. Ez év elejétől a darmstadti egyetem vendégeként akadémiai doktorj értekezését készítette. Személyében nemcsak a kiváló szakembert gyászoljuk, hanem a fáradhatatlan tanárt is. Tehetséges tanítványait avatott kézzel indította el a kutatói pályán. Az egyetem politikai és szakmai közéletében hallgatókoraól kezdve jelentős feladatokat vállalt. Eredményes munkáját az illetékes tudományos és irányító szervek több kitüntetéssel ismerték el. Tudását, gondolatait őrzik cikkei, könyvei, jegyzetei. Munkaszerezetét, segítségét, szerény emberségét megőrizzük emlékezetünkben. József Attila Tudományegyetem Dr. Huhn András búcsúztatása ma, pénteken 13 órakor lesz a Belvárosi temető ravatalozójából.

Olasz filmnapok

Ma, pénteken kezdődik az olasz filmnapok szegedi eseménysorozata. Ünnepeles megnyitójára este fél 8-kor lesz a Fáklya moziban. Az ünnepség után vetítik Francesco Rosi és Antonio Gades Carmenjét. A szegedi filmbemutatók sorában a következő művek szerepelnek: szombaton, ugyancsak fél 8-kor a Fáklyában láthatjuk Fellini al-

kotását (Es a hajó megy...) Nanni Loy: Picone küldött című filmje (azt írták róla, témája „határozottan egyike a legérdekesebb témáknak, amelyek az utóbbi években olasz filmvásznon megjelentek”) vasárnap este megy. Az utolsó napon, hétfőn, a Taviani fivérek Kóosz című, Pirandello-novellák alapján forgatott filmjét vetítik.

Ma, pénteken kezdődik az olasz filmnapok szegedi eseménysorozata. Ünnepeles megnyitójára este fél 8-kor lesz a Fáklya moziban. Az ünnepség után vetítik Francesco Rosi és Antonio Gades Carmenjét. A szegedi filmbemutatók sorában a következő művek szerepelnek: szombaton, ugyancsak fél 8-kor a Fáklyában láthatjuk Fellini al-

Ma, pénteken kezdődik az olasz filmnapok szegedi eseménysorozata. Ünnepeles megnyitójára este fél 8-kor lesz a Fáklya moziban. Az ünnepség után vetítik Francesco Rosi és Antonio Gades Carmenjét. A szegedi filmbemutatók sorában a következő művek szerepelnek: szombaton, ugyancsak fél 8-kor a Fáklyában láthatjuk Fellini al-

Vörös kereszt számvetés

A Magyar Vörös kereszt országos vezetősége csütörtökön ülést tartott. A tanácskozáson — Hantos Jánosnak, az országos végrehajtó bizottság elnökének beszámolója alapján — megvitatták a Vörös kereszt VI. kongresszusa óta végzett munka eredményeit. Az eseményen részt vett és felkészült Lakatos Ernő, az MSZMP KB agitációs- és propagandaosztályának vezetője és dr. Hutás Imre egészségügyi minisztériumi államtitkár.

Az ifjúság- és a családvédelmi munkát, a balesetmegelőzést, valamint a véradás szervezését, növekedett az alapszervezetek önállósága, illetve kezdeményezőszéke, a munka kiegyensúlyozott volt a lakóterületeken és a munkahelyeken. Tovább szilárdult a Vörös kereszt szervezeti bázisa, ma 13 ezer 820 alapszervezet működik az országban. A Vörös kereszt kapcsolatai tovább erősödtek a külföldi vörös kereszt szervezetekkel. A mozgalom részt vállal a nemzetközi segélyezési akciókban.